אישים באגרות הראי"ה

מר אלחנן קלמנסון

סופר, עורך "המחשבה הישראלית" (ירושלים תר"פ), מן הקבצים הראשונים של תורת הרב קוק · שנות חייו אינן ידועות לנו

1 אגרות

דברי הרב קוק ודברי הרב שלמה אבינר, ונוסח האגרות המלא

igrot.shlomo-aviner.net

בקצרה

אלחנן קלמנסון היה סופר, וערך את "המחשבה הישראלית" (ירושלים תר"פ, 1920), מן הניסיונות הראשונים לקבץ באופן שיטתי את תורת הרב קוק. פרטים נוספים על חייו לא מצאנו.

הרב קוק על אלחנן קלמנסון

בטבת תרפ"ה (1925) הודה לו הרב קוק על חיבורו. על הנטייה בספרות המודרנית להעריך את מייסד הנצרות, כתב לו מה שהשיב למלומד נוצרי: אליל של זהב יש לשקץ כל עוד עובדים אותו, ורק כשהעובד יבטל אותו יוכל ערך המתכת לחזור. כך, כל עוד האנושות עושה את האיש לאליל, וכל כך סבלנו בגלל זה, לא נשנה את יחסנו (כרך ד', אגרת ארעו).

האגרות

כרך ד', אגרת ארעו: בכ' בטבת תרפ"ה: תודה על חיבורו; על היחס למייסד הנצרות.

"בתודה קבלתי את מחברתו"

ראו גם

ישו הנוצרי. (ישו הנוצרי)

נוסח האגרות – עם ביאור

1 האגרות שבהן נזכר אלחנן קלמנסון, לפי סדר הכרכים, כל אחת עם התמצית שלה. הביאור משולב בתוך נוסח האגרות: בסוגריים מרובעים, באות קטנה ועל רקע תכלת. הוא אינו חלק מלשון האגרת

אגרות הראי"ה – כרך ד' – אגרת ארעו

תמצית האגרת

תאריך ומקום: כ' טבת תרפ"ה **נמען:** מר אלחנן קלמנסון

תודה על חיבורו. על הנטייה בספרות המודרנית להעריך באופן חיובי את מייסד הנצרות: כפי שענה למלומד נוצרי - אליל של זהב 'שקץ תשקצנו' עד שהעובד יבטל אותו; כך כל עוד האנושות עושה אותו לאליל וסבלנו בגללו, לא נשנה את יחסנו עד שתבטל זאת בעצמה, 'ורק אז... ולא עתה'.

עיקרי הדברים

- תודה על החיבור.
- היחס למייסד הנצרות.
- 'שקץ תשקצנו'.

נוסח האגרת עם ביאור

כ' טבת ה, סופר חכם לב וישר דעה מר אלחנן קלמנסון, [סופר והוגה עברי]

שלו'[1] בתודה קבלתי את מחברתו סו"ג[2] ונהניתי מהרבה ברקים אשר מצאתי בה לברכה ולהארת האמת של נצח ישראל. אולי צ"ל[3] להצבת. וע"ד[4] היחוסים, שהספרות המודרנית שלנו בחלקה מתיחסת לאותו המצר שיצא מגבולנו [ישו] ונהפך לנו לרועץ, אחשוב לנכון להודיע לכבודו מה שאמרתי בתור תשובה לאחד מהמלומדים הנוצרים, שאם יעשה איש אליל של זהב נפגש אותו תמיד בהפסוק שקץ תשקצנו, [דברים ז, כו] עד אשר יבטל העובד את האליל, אז יכול הערך של המתכת לשוב אליו גם בעינינו, וכאשר עשתה האליליות המחודשת את האיש לאליל, ואנחנו כ"כ[5] סבלנו על ידי זה, והננו עומדים בתוקף התנגדותנו הנצחית לעומת האליליות הזאת, לא נמיר את הקריאה של שקץ תשקצנו בשום מושג אחר כ"א[6] אחרי שזאת האנושיות בעצמה תבטל את האליליות של אליל זה ותודה בפומבי על האמת הגדולה שלנו; - ורק אז בזמן המאושר ההוא יוכלו להיות באים סופרינו לספר ע"ד[7] איזו הערכה חיובית מהאישיות הזאת, אבל דוקא אז ולא עתה.

ידידו מוקירו ומברכו מקודש

אברהם יצחק ה"ק

1. שלו' - שלום
2. סו"ג - דורש פענוח
3. צ"ל - צריך להיות
4. וע"ד - ועל דבר
5. כ"כ - כל כך
6. כ"א - כי אם
7. ע"ד - על דבר